

Innovationscenter vil fremme natur og biodiversitet hos øko-landmænd med nyt redskab

Innovationscenter for Økologisk Landbrug har netop lanceret et nyt tilbud til økologiske landmænd. Med data fra kort og et besøg hos landmanden vil innovationscenteret måle og prioritere natur og biodiversitet på den enkelte bedrift og rådgive om tiltag, der kan højne biodiversiteten.

Nu er der godt nyt for de landmænd, der ønsker at dokumentere og forbedre natur og biodiversitet på deres bedrifter. Innovationscenter for Økologisk Landbrug tilbyder nemlig et såkaldt biodiversitetstjek til økologiske landmænd. Med et biodiversitetstjek får landmanden et overblik over væsentlige elementer med betydning for natur og biodiversitet på og omkring sine marker og indblik i nye tiltag, der kan udvikle og forbedre både biodiversiteten – og produktionen.

”Et biodiversitetstjek er for de landmænd, der ønsker nogle helt konkrete anbefalinger til, hvad de kan gøre for at styrke spillet mellem deres landbrug og biodiversiteten – ud fra en forståelse af landbruget som en helhed med både naturarealer og dyrkede arealer. På den måde kan landmændene skabe bedre forhold for vilde dyr og planter i og omkring markerne og samtidig styrke og udvikle deres produktion,” forklarer Jens Peter Hermansen, der er projektleder og chefkonsulent hos Innovationscenter for Økologisk Landbrug.

Inden besøget hos landmanden har Innovationscenter for Økologisk Landbrug trukket digitale kortoplysninger via en nyudviklet model (GIS), der opgør mængden af naturelementer på ejendommen og dermed peger på potentialer og nye tiltag, der kan forbedre naturen og biodiversiteten.

”Vi kvalificerer de kvantitative oplysninger med vores rådgivning under besøget hos landmanden, så han eller hun får den størst mulige natureffekt inden for de områder, landmanden har interesse for. Vi målretter rådgivningen mod initiativer, der kan dokumenteres og understøtte fremtidige tiltag og bruges til f.eks. at benchmarke eller honorere krav fra kreditgivere og kunder.”

Målbar biodiversitet

Innovationscenterets model måler ikke på antallet af arter, men på mængden af mulige levesteder i landbrugsarealet.

”Vi har særligt fokus på funktionel biodiversitet, som er den del af naturen og biodiversiteten, der har indflydelse på og skaber værdi i landbrugsproduktionen. Her kigger vi bl.a. på strukturen i landskabet og permanente landskabselementer som diger og læhegn, og vi kigger på, hvordan man bedst kan udnytte de permanente græsarealer, så de på en aktiv måde bidrager til at øge biodiversiteten. Det kan også være bud på helt nye tiltag som andre afgrøder eller nye dyrkningssystemer. Det er alt sammen forudsætninger for et robust dyrkningssystem. Jo større diversitet, jo mere robusthed – både i produktionen og i naturen. Natur og biodiversitet skal samarbejde med og understøtte vores produktion i stedet for at være hinandens modsætninger,” uddyber han.

Seniorforsker Yoko Dupont, der forsker i biodiversitet i landbrugslandskaber ved Institut for Ecoscience på Aarhus Universitet, bakker op om initiativet med biodiversitetstjek.

"60 procent af Danmarks areal er landbrug, og derfor har det betydning, hvad landmanden gør. Mange organismer er mobile og bevæger sig mellem landbrugs- og naturarealerne, så det er vigtigt, det dyrkede land ikke er en ørken. Det har også værdi for os selv, for jo flere forskellige arter der er i og omkring markerne, jo mere robust er systemet i forhold til bestøvning og naturlig kontrol af skadedyr og sygdomme, når der sker udsving i vejr og klima," siger hun.

Innovationscenteret kan tilbyde et antal gratis biodiversitetstjek for økologiske landmænd i resten af 2023 takket være en projektbevilling fra Fonden for Økologisk Landbrug.

"Vi er stolte over at lancere og udvikle et redskab, der arbejder med og for biodiversiteten. Det vil hjælpe landmanden at kunne dokumentere sine indsatser, og det vil fremme den bæredygtige udvikling af økologisk landbrug at kunne måle på effekten af nye tiltag," siger Kirsten Holst, der er direktør i Innovationscenter for Økologisk Landbrug.

Hun ser det nye redskab som en – ja, helt naturlig – del af innovationscenterets arbejde.

"En af grundpillerne i økologien er kredsløbsprincippet og et fokus på samarbejde med naturens egne økosystemer. Samtidig er biodiversitetskrisen en af de helt aktuelle udfordringer for samfundet og for landbruget, som vi selvfølgelig skal bidrage til at komme med løsninger på," udtaler Kirsten Holst.